

REFERAT AF FORÅRSMØDE 21. APRIL 2016

Afholdt hos Solar A/S i Vejen

Mødet blev afholdt i henhold til det fremsendte program.

Program:

Kl. 10.10	Velkomst ved formanden
Kl. 10.15	Generalforsamling i DETF (se særskilt indkaldelse og dagsorden)
Kl. 11.15	"Solar - Sourcing og servicevirksomhed" indlæg fra Solar A/S
Kl. 11.45	Nyt fra foreningen ved Søren Rasmussen
Kl. 12.30	Solar A/S vil være værter ved en let frokost
Kl. 13.30	"Det nye lavspændingsdirektiv hvordan påvirker det tavlebranchen" Indlæg ved Jan Roed fra sikkerhedsstyrelsen
Kl. 15.00	Kaffepause
Kl. 15.15	Orientering fra foreningen,
Kl. 15.45	Forventet afslutning af årsmødet.

1 Velkomst

Forårsmødet og årets generalforsamling var i år lagt hos Solar A/S i deres dejlige auditorium i deres hovedkvarter på Industrivej Vest i Vejen, et sted vi har været før, men altid føler os velkommen.

Da medlemmerne jo kommer fra hele landet, er det altid en god tradition at vi starter med lidt morgenmad med kaffe og rundstykker efterhånden som man ankommer, og samtidig får man lejlighed til at snakke lidt med ens kolleger i et afslappet forum. Da alle var kommet, samledes vi i auditoriet, og formanden Ulrik Juul kunne byde velkommen, og takke Solar for deres altid store velvilje til at huse os. Han gennemgik også dagens program, og derefter var vi klar til første punkt på dagsordenen årets generalforsamling.

2 Generalforsamling.

Generalforsamlingen startede med at formanden foreslog Torben Fristrup fra Cubic Modulsystem som dirigent, og Torben blev valgt, hvorefter han overtog styringen af generalforsamlingen.

Første punkt var formandens beretning, hvor Ulrik gennemgik året der var gået i store træk, og han kunne konstatere at DETF efterhånden har mange jern i ilden som man siger. Der bliver arbejdet med mange forskellige tiltag som alle har det formål at lette byrderne for vore medlemmer.

Han kom bl.a. ind på det samarbejde vi netop har lavet med vore nordiske søsterorganisationer i Norge og Sverige, et samarbejde som helt sikkert vil blive frugtbart, og et samarbejde der vil komme vore medlemmer til gode.

Han omtalte også de konjunkturbarometre vi havde lavet i årets løb, og det nye tiltag med at indsamle lønstatistikker for vores branche specifikt. Dette ville vores direktør dog komme nærmere ind på senere på dagen.

Vore medlemsarrangementer i form af medlemsmøder og kurser blev også nævnt, og her bemærkede formanden at vort efterårsarrangement med efterfølgende aftenarrangement var blevet en meget stor succes, og denne gang blev den afholdt en fredag af hensyn til de medlemmer der kommer fra Jylland, og også det blev godt modtaget, især af de ledsagere der så ikke behøvede at tage 2 fridage, så han forventede at vi også i år ville holde efterårsarrangementet på en fredag.

Formanden på talerstolen

Formanden var også omkring vores afholdelse af kurser specielt lavet til tavlebyggere. De havde i det forløbne år omhandlet EN 61439, og der havde været fuldt hus selv på de ekstra kurser der kom til, det vidner om at denne type kurser er ret populære, måske især fordi de er meget billige i forhold til hvis man selv skulle finde tilsvarende kurser.

Formanden kunne også love at vi naturligvis ville fortsætte med disse kurser, og i øjeblikket har vi haft 2 nye kurser i maskintavler, og der var så stor tilslutning at det også forventes at dette kursus gentages i efteråret.

Ulrik kom også ind på de medlemmer vi har siddende i forskellige udvalg. Det drejer sig om Jørgen Clausen fra JE-Elkas som sidder i S-544 udvalget som primært beskæftiger sig med den nye udgave af 60204. Arne Thorsen fra Pro-Automatik som sidder i S-517 udvalget som beskæftiger sig med EN-61439, som jo lige er blevet revideret, og de arbejder nu med at se på ændringer af den nye udgave. Endelig har vi Chris Damgaard fra Phoenix Contact siddende i dansk brandteknisk udvalg i den gruppe der har med termofotografering af eltavler at gøre. Formanden benyttede lejligheden til at takke disse medlemmer for det store arbejde de gjorde for alle foreningens medlemmer.

Sluttelig takkede formanden den øvrige bestyrelse for deres store arbejde, ligesom direktøren fik en tak med på vejen, hvorefter formanden sluttede sin beretning.

Dirigenten satte herefter beretningen til debat, men ingen havde noget at spørge om, så denne blev enstemmigt vedtaget.

Næste punkt var gennemgang af årets regnskab og budget for det kommende år, og dette blev gennemgået af vores direktør Søren Rasmussen.

Søren startede med at sige at regnskabet jo havde været sendt ud til deltagerne sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen, men han ville alligevel gennemgå enkelte konti.

Året havde givet et overskud på 23.495 kr. hvilket var lidt mere end sidste år men væsentlig bedre end det budgetterede, idet vi havde budgetteret med et lille overskud på 2.000 kr.

Indtægterne stemte stort set med det budgetterede men de var naturligvis væsentlig mindre end sidste år, hvor vi jo også havde en studietur, hvorfra der var indtægter på 355.000 kr. Ser man bort fra denne studietur var der en stigning i indtægterne på knap 20.000 kr.

Udgifterne var også stort set som budgetteret, og disse var naturligvis også væsentlig mindre end sidste år, idet der heller ikke var udgifter til nogen studietur i 2015. Især en post skilte sig lidt ud på udgiftssiden nemlig medlemsarrangementer. Her havde vi en mindre udgift end budgetteret, idet vi til årets forårsarrangement ikke havde nødt til at hyre nogen foredragsholder, så derfor en besparelse på ca. 25.000 kr.

Ellers var der ikke det store at sige til udgifterne og Søren gik videre til noterne hvor han viste hvordan indtægterne fordelte sig mellem de primære og de associerede medlemmer, både hvad angår indtægter fra kontingent samt for reklame. Sluttelig viste han revisorpåtegningen fra foreningens revisor.

Balancen blev også gennemgået, og den viste at foreningen med årets overskud nu havde en egenkapital på 457.436 kr. og som Søren sagde var det nok i den høje ende af hvad vi havde sat som mål.

Herefter sluttede direktøren sin gennemgang af regnskabet for 2015

Man kan som altid ved selvsyn se hele årsregnskabet på foreningens hjemmeside under medlemsdelen.

Interesserede tilhørere

Efter gennemgang af regnskab gik direktøren videre til budgettet for 2016. Her var der heller ikke det store at berette. Der blev regnet med indtægter på 847.000 kr. uden indtægt fra studietur, som jo afholdes i 2016, og der var budgetteret med udgifter for 850.400 kr. hvilket ved lidt hovedregning giver et mindre underskud på 3.400 kr., hvilket bestyrelsen havde accepteret al den stund at foreningens egenkapital, som beskrevet ovenfor, er i overkanten af hvad vi ønsker.

Efter gennemgang af både regnskab og budget blev begge disse sat til afstemning, og da der ikke var spørgsmål til hverken regnskab eller budget blev begge enstemmigt vedtaget.

Dirigenten kunne herefter gå videre til valg til bestyrelsen, og her blev Ulrik Juul og Preben Lund genvalgt for de primære medlemmer, medens Henning Lippert blev genvalgt for de associerede medlemmer.

Som suppleanter for h.h.v. de primære og de associerede medlemmer blev Thomas Heilbuth og Peter Ooppelstrup begge genvalgt.

Som revisor blev Jacob Møller Knudsen ligeledes genvalgt.

Da der ikke var noget særligt under eventuelt sluttede dirigenten generalforsamlingen, og efterfølgende takkede formanden dirigenten for en god og saglig ledelse af generalforsamlingen.

Man kan læse hele generalforsamlingsnotatet med en væsentlig mere udførlig gennemgang af de enkelte punkter samt hele formandens beretning på foreningens hjemmeside under medlemsdelen og derefter generalforsamlinger.

Efter denne del af arrangementet var der en kort pause inden vi gik videre til næste punkt på dagsordenen.

3 **"Solar - Sourcing og servicevirksomhed" indlæg fra Solar A/S**

Så var det blevet tid til at vore værter fra Solar A/S skulle fortælle lidt om sig selv, og det var lagt i hænderne på Lars Sørensen.

Lars indledte med at fortælle at Solar A/S jo havde fået ny ledelse og også nyt navn. De hedder ikke mere grossist virksomhed, men i stedet Sourcing og Servicevirksomhed, og de er nu ledende Sourcing- og servicevirksomhed på europæisk plan, specielt indenfor el- vvs og vedvarende energi-teknologier.

Lars fortalte også at Solar er noteret på børsen i København, de omsætter for godt 10,5 mia. kr. De har 2871 ansatte i flere forskellige lande.

De har 4 major markeder nemlig Danmark, Sverige, Norge og Holland – derudover har de afdelinger i Polen og på Færøerne, og de opererer også i Østrig og Belgien.

Solar har næsten 100 års erfaring, og som de siger, "vi arbejder når du sover" idet de leverer varer om natten, og deres leveringsevner er mere end 97 %.

I Danmark er de 623 ansatte, fordelt på centrallageret samt 4 kompetencecentre placeret i Vejen, Aalborg, Århus og København, så man kan altid hurtigt få sine varer.

På solenergi området har Solar påtaget sig en lidt ny rolle, idet de her er blevet leverandør medens deres sædvanlige kunde installatøren så bliver underleverandør til Solar. Det skyldes at mange af disse projekter kræver meget kapital, og det har Solar, så derfor har de vendt deres normale rolle lidt om her, og Solar har også en meget stor viden om netop solcelle anlæg.

I de senere år har måden at købe ind på ændret sig markant, idet mere og mere kommer ind ad elektronisk vej, derfor har Solar også altid satset meget på netop denne løsning. I 2015 foregik næsten halvdelen af alle handler elektronisk, og Solar forventer at deres investeringer i digital markedsføring vil blive fordoblet i 2018, og allerede nu har de nye tiltag der kører. De har bl.a. et nyt digitalt månedsmagasin

"Solar med mere" og også en ny hjemmeside "solarlight.dk" hvor de hjælper kunden med at finde den rette belysning.

Solars ny tiltag som Sourcing- og servicevirksomhed betyder også at de påtager sig at styre hele dit indkøb til f.eks. en El-Tavle. Det gør de via Solar industri, som er en afdeling under Solar Danmark A/S, en europæisk Sourcing- og servicevirksomhed, og som de udtrykker det:

Dine behov – Vores know-how – Stronger together

De har fokus på at imødekomme industrielle kunders individuelle behov indenfor el- og vvs-tekniske produkter, løsninger, undervisning og services.

I denne afdeling sætter man kunden i centrum, og styrer alle indkøb og logistik for kunden, og det skulle gerne resultere i mindre tidsforbrug og sparede omkostninger for kunden.

Smart supply er i stadig fremgang hos Solar. Dette produkt har kørt siden 2012 og de leverer nu ude på byggepladsen på aftalte steder med lige netop det man ønskede. De laver også produktforædling, ligesom de leverer speciel pakning af varer f.eks. til en hel El-Tavle.

Lars kom også ind på at Solar havde købt et stort Hollands firma MAG45, en stor Sourcingvirksomhed, og den bliver nu styret af Solar. Opkøbet gør at Solar nu også får adgang til resten af EU samt Asien hvor MAG 45 opererer

Efter denne gennemgang fra Lars Sørensen om Solar A/S, ville han lige slutte med at vise noget af det tekniske de også kunne, idet de ville vise lidt om Solarskolen.

Lars fortæller

Dette indslag skulle Karsten Dehler, uddannelseschef fra Solarskolen stå for, men han sad i Norge. Hvad gør man så? -ja man laver naturligvis fjernundervisning. Solar koblede Karsten Dehler på direkte fra Norge, og han fortalte om hvad det var de arbejdede med på Solar skolen.

Karsten fortalte om deres 2016 strategi, strategic sourcing, HR/training partner hvor man som med produkterne ser kunden stå i midten, så man fra Solar kan hjælpe, og som Karsten sagde er Solarskolen mere end blot standard kurser. De tænker hele tiden i nye former for kurser, og kurserne kan holdes hos Solar, hjemme i virksomheden, eller som vi ser netop nu, via fjernundervisning. Solar se hele tiden hvad det er der røre sig ude omkring i samfundet og tilpasser kurserne efter det. Hvorfor skal vi som personer altid tilpasse os kurserne, hvorfor ikke tilpasse kurserne efter det enkelte menneske og hans behov, det er hvad Solarskolen nu ser på, og det

betyder at de f.eks. også tilbyder Facebook kurser, idet de mener at Facebook er en vigtig ting i bl.a. markedsføring i tiden fremover.

Solarskolen laver specialdesignede kurser, med fokus på nyeste viden og produkter indenfor:

- Fagkendskab
- Energioptimering
- Sikring
- Det professionelle tilbud
- Værdiskabende service
- Dataanalyse i Excel

Solar Skolen tilbyder online målinger, som gennemføres via medarbejders pc'er, og det kunne være f.eks. analyse i hvor det var medarbejderen havde sine stærke og svage sider i f.eks. Office produkterne, det vil efter analysen betyde at, man kan sætte ind med netop den undervisning medarbejderen behøver, og det vil fremadrettet spare en masse tid for medarbejderen og dermed virksomheden.

Solarskolen tilbyder også live online træning. Det betyder at medarbejderen ikke forlader sit skrivebord, men alligevel har han direkte kontakt til underviseren. Et sådant forløb varer typisk omkring 45 min. Og der er igen spildtid med transport til og fra kurset, dette er noget Solarskolen forventer sig meget af i fremtiden. Deres mest solgte kursus for tiden er kurset "E-mail handy man" kurset, et kursus af 3 timers varighed hvor man via en hands on workshop ser eksempler på hvilke besparelser man kan opnå, et meget interessant kursus.

Efter dette viste Karsten forskellige emner som disse kurser kunne gå på, alle sammen relevante især indenfor PC og nye teknologier med iPad og iPhone og andre nye medier, og Karsten var naturligvis klar til at fortælle jeres virksomhed hvad Solarskolen kunne hjælpe jer med.

Et spændende indslag med Karsten Dehler fik vist hvad man også kan gøre ad elektronisk vej, det gav stof til eftertanke, også hos DETF.

Efter dette spændende indlæg fra Solar var der tid til en lille strække ben pause, inden vores direktør Søren ville fortælle lidt nyt fra foreningen.

Husk begge indlæg fra Solar A/S kan ses på vores hjemmeside under medlemsdelen og derefter medlemsmøder.

4 **Nyt fra foreningen ved Søren Rasmussen**

Søren havde 3 ting han gerne ville delagtiggøre forsamlingen i for det første hvad status var på indsamling af løndata, for det andet en orientering om det møde

formanden og direktøren havde haft med Norsk Eltavleforening, og endelig om et møde med "Kaser" som direktøren havde haft.

Omkring løndata fortalte Søren at han havde sendt et afkrydsningsskema ud sammen med konjunkturbarometeret i februar måned. På de udsendte skemaer havde 87,5 % svaret tilbage. Af dem der svarede 75 % at de godt kunne/ville levere data til denne statistik, 12,5 % svarede at de ikke ville levere data medens vi ikke havde hørt fra resten.

Direktøren spurgte så ud i forsamlingen om man mente at vi skulle gå videre med dette projekt, og ud fra de tilkendegivelser (meget få) der var, konkluderedes det at vi skulle arbejde videre med dette projekt. Søren ville så til næste indsamling af data til konjunkturbarometeret medsende at skema til lønstatistik. Men da han ud fra de besvarelser han havde fået kunne se at det ikke var formålstjenligt at spørge om så mange forskellige lønninger, vil vi som en start, blot spørge om middellønningerne i de 4 kategorier samt antal ansatte i hver kategori, så må vi se hvad det bringer.

Søren fortalte også at godt 50 % af de besvarelser han havde fået var med indsatte tal, og dem havde han leget lidt med. Han pointerede at det kun drejede sig om ganske få besvarelser og det kun var middelværdier han havde taget med, og disse var graderet efter hvor mange ansatte der var til denne middelløn.

Det gav nogle spændende middellønninger som bliver gengivet herunder.

Tavlemontør	211,40 kr.
Servicemedarbejder	250,30 kr.
Sagsbehandler	290,30 kr.
Software mand	311,90 kr.

Dette var som sagt lidt tal fra de besvarelser som vi havde modtaget med tal på, men husk det er et meget lille grundlag at konkludere noget ud fra.

Søren læste også max og min tallene op for de samme kategorier, og de kan fås ved henvendelse til kontoret.

Det næste Søren ville gennemgå var mødet med den norske tavleforening, og her fik direktøren hjælp på podiet af Formanden Ulrik Juul.

Som sagt så deltog Formanden og Direktøren fra os i Danmark, medens nordmændene stillede med deres direktør samt hele deres bestyrelse. Den svenske tavleforening skulle også have været med, men de mente ikke de var helt klar til dette endnu, men de ville gerne holdes orienteret og så håbede de at kunne deltage i næste møde.

Mødet startede med en præsentation af både os og vores norske søsterorganisation, og i korte træk viste de hvordan de var sammensat. De havde 125 medlemmer hvoraf der var 85 firmaer der arbejder med bygning af eltavler. De havde 30 leverandører med, 4 rådgivende ingeniørvirksomheder, 4 brugere, 4 myndigheder, 1 testlaboratorium samt 6 tekniske skoler, så en noget mere blandet flok end hos os. Ellers kunne de fortælle at der i Norge er en speciel uddannelse for tavlemontører, en overbygning på grundskolen for el uddannelse, og selve tavlemontøruddannelsen tager i alt 4 år, med de sidste 2 år ude i en virksomhed.

Et stort emne i Norge er at de, for øvrigt lige som i Danmark, ikke har nogen krav til hvem der bygger eltavler. Det vil de dog gerne have gjort noget ved, så derfor vil de starte en privat organisation hvor man skal tilmeldes som tavlebygger. Helt hvordan de skal få det til at virke ved vi endnu ikke, men de arbejder på flere fronter, bl.a. har de via deres folk hos EU (Norge er ikke med i EU kun associeret), hvor de ønsker at få ændret en eltavle fra "elektrisk Udstyr" til "den kapslede del af et elektrisk anlæg". Det er de i dialog med deres folk i Bryssel om, men så vidt vi kan se er det stik imod hvad EU ønsker omkring den frie bevægelse af produkter imellem medlemslandene, men vi afventer og ser hvad de finder ud af.

Hygge blandt deltagerne

Formanden og direktøren var begge enige om at vi fra Danmark havde fået meget ud af mødet, og især ved afslutningen af mødet, hvor vi fik udleveret en masse materiale som man i Norge havde lavet, både som undervisningsmateriale, men også som opslagsværker m.m. meget flot og fyldigt materiale som blev vist frem for mødedeltagerne på medlemsmødet. Der blev også fortalt om en ny APP de havde lavet omkring gamle eltavler.

Her kunne man dokumentere dem via et billede og få dem lagt i et register. Dette og meget mere gav os fra Danmark mod på at øge dette samarbejde, og måske få nogle af de publikationer Norge havde lavet oversat til dansk, og helst få dem lagt ind på en APP eller i hvert fald elektronisk tilgængeligt, og her kunne man måske tale lidt med Solarskolen, de ved hvordan man gør noget sådant.

Som formanden og Direktøren konkluderede så var det et meget positivt møde, og vi er helt klar til at fortsætte disse møder med begge de nordiske organisationer til gavn for El-Tavle branchen i norden, og ikke mindst til gavn for vore medlemmer.

Sidste punkt i Sørensen gennemgang var omkring et møde han havde haft med "Kaser", det står for Kredsen Af Større El-Rådgivere, et møde der drejer sig om udarbejdelse af en nyt BPS skema.

Vi i DETF har som i formentlig ved, arbejdet et stykke tid med at få lavet et brugbart skema som både rådgiverne og tavlebyggeren kunne drage nytte af, og som kunne eliminere de fejl der af og til opstår mellem disse parter, altid med økonomi imellem parterne.

Derfor havde vi sat os sammen, og fra DETF deltog som sagt vores direktør samt Ole Bjerregaard fra Elogic. Vi havde et meget positivt møde hvor vi gennemgik et i forvejen udsendt udkast, og vi kunne så supplere dette med mange vigtige input, som de fremmødte rådgivere tog til sig.

Skemaet vil blive lavet som en direkte henvisning til paragraffer m.m. i EN 61439-0 som også meget snart kommer i en dansk udgave.

Det bliver således at skemaet kommer til at ligne det der var for nogle år tilbage, men dog således at de enkelte afsnit i skemaet henviser direkte med nummer til samme afsnit i 61439-0. Der bliver i stor udstrækning tale om et afkrydsningsskema, så det skulle blive lettere at udfylde, ligesom det bliver mere entydigt hvad det er man ønsker fra rådgiver side.

Efter mødet med "Kaser" ser vi frem til at få et godt og brugbart skema til glæde for alle parter. Vi forventer (håber) skemaet kan blive klart inden sommerferien 2016, og det vil i så fald falde sammen med udgivelsen af den danske udgave af 61439-0

Som sagt håber vi at dette skema vil blive flittig brugt, og det forventes at både vi og rådgiverside vil afholde kurser i brugen af skemaet, ligesom vi selvfølgelig begge vil forsøge at få skemaet så bredt ud som muligt, vi vil bl.a. lægge det ud på vores hjemmeside frit tilgængeligt for alle.

Efter disse 3 gennemgange var det blevet tid til frokost, som Solar A/S var vært for.

5 **Solar A/S er vært ved en frokost**

Som sædvanligt var frokosten et af dagens højdepunkter, og det var heller ikke nogen undtagelse denne gang. Solar havde en fantastisk varieret frokostbuffet, som alle deltagerne kastede sig over med stor lyst.

Samtidig var det blevet tid til et af disse møders formål nemlig networking. Her er der rig lejlighed til at tale med kolleger, leverandører og andre interessenter i en afslappet atmosfære, og det kunne jeg ved selvsyn konstatere at der blev gjort, så det formål blev til fulde opfyldt, ligesom nogle fik tid til at lave nogle telefonopkald, inden vi skulle i gang med dagens næste emne.

6 **"Det nye lavspændingsdirektiv hvordan påvirker det tavlebranchen" Indlæg ved Jan Roed fra sikkerhedsstyrelsen**

Dagens næste indlæg kom fra Chefingeniør Jan Roed fra sikkerhedsstyrelsen. Jan havde fået opgaven at fortælle om det nye lavspændingsdirektivs (LVD) betydning for tavlebyggeren.

Et meget relevant spørgsmål al den stund at dette nye direktiv var trådt i kraft dagen før medlemsmødet, så det kunne ikke være mere relevant.

Jan startede med at fortælle lidt om sig selv og kendskabet til netop lavspændingsdirektivet efter mere end 20 års arbejde med dette stof i forskellige internationale råd, og han kunne fortælle at hans arbejdsområde i sikkerhedsstyrelsen var internationale normer, og særlig dette direktiv havde hans fokus.

Som indledning til sit indlæg sagde Jan at det nye direktiv ikke havde økonomiske og arbejdsmæssige indflydelse på tavlebyggerens arbejde, hvilket vi som tavlebygger nok vil stille et spørgsmålstejn ved, men Jan sagde at det der står i det nye LVD

egentlig er indeholdt i gældende Dansk lov allerede inden dette direktiv trådte i kraft, men nu er det bare nedskrevet hvem der har ansvar for hvad i henhold til produktet. Derfor opfordrede Jan alle til at læse "The Blue Guide – 2016" som er udgivet den 5 april 2016 som PDF fil, og ifølge Jan Roed var dette pligtlæsning for alle tavlebyggere. Indtil videre er den kun på engelsk, men den bliver løbende opdateret, og man kan hente den via nedenstående adresse.

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16210>

Ellers kom Jan ind på hvornår LVD er gældende. Det er det når et produkt bringes i omsætning, og dette er vigtigt at vide. Jan kom også ind på de vigtigste krav i LVD, såsom de almindelige krav, beskyttelse mod farer fra elektrisk materiel og beskyttelse mod farer fra ydre påvirkninger, og så kom han ind på nogle nyttige definitioner, og en meget vigtig en af slagsen er hvornår et produkt er bragt i omsætning. Det er det når det første gang bliver gjort tilgængelig på markedet i EU, og med gøres tilgængeligt menes her når produktet er leveret.

Det var også vigtigt for Jan at pointere at hvert led i kæden har forpligtelser lige fra fabrikanten til myndighederne, idet et produkts sikkerhed afhænger af at alle lever op til deres ansvar.

Så fortalte Jan om hvad en fabrikant var, samt hvilket ansvar han har. En fabrikant er *enhver fysisk eller juridisk person, som fremstiller et produkt eller får et sådant produkt konstrueret eller fremstillet og bringer dette produkt i omsætning under sit navn eller varemærke.*

Her er det at tavlebyggeren kommer ind i billedet.

Som fabrikant har man naturligvis også nogle forpligtelser, bl.a. er hans vurdering af overensstemmelse for teknisk dokumentation, udarbejdelse af overensstemmelseserklæring, CE- og øvrig mærkning, brugsanvisning og sikkerhedsinformation (sprogkrav), alene hans ansvar. Desuden skal fabrikanten sætte sit navn og adresse på produktet og om nødvendigt føre register over klager. Han skal om nødvendigt sikre tilbagetrækning

Jan Roed fortæller om LVD

af produktet samt orientere myndighederne om dette, ligesom han på anmodning skal give al nødvendig information til myndighederne på et forståeligt sprog. Han skal gemme al teknisk dokumentation i minimum 10 år.

Fabrikanten skal også se til at produktet er i overensstemmelse med direktivet, og hvis ikke orientere myndighederne straks, samt trække produktet tilbage.

Jan kom også ind på importørens rolle i hele dette spil. Han skal også sørge for at alle punkter i direktivet er overholdt for det importerede produkt, og han har også pligt til at

opbevarer en kopi af overensstemmelseserklæringen, samt sikre at teknisk dokumentation kan stilles til rådighed for myndighederne.

Alle krav til det tredje led i kæden nemlig distributøren blev også gennemgået, og her var kravene til sporbarhed og overensstemmelseserklæring de samme.

Et af de steder som Jan udpegede som ændret var kravene til sporbarhed, de er skærpet en hel del, og det betyder at man som tavlebygger eller leverandør til denne har fået noget strengere krav til bl.a. sin dokumentation.

Efter anmodning skal erhvervsdrivende over for markedsovervågningsmyndighederne identificere:

1. enhver erhvervsdrivende, som har leveret dem produktet
2. enhver erhvervsdrivende, som de har leveret produktet til

Erhvervsdrivende skal i ti år efter, at de har fået leveret eller har leveret et produkt, kunne forelægge de ønskede oplysninger.

Bemærk: Vi taler om sporbarhed på det enkelte produkt, da produkter fremover skal kunne spores helt tilbage i produktionen (dvs. batch-mærkning) og det er alle led i afsætningskæden dette gælder for!

Da det nye LVD hovedsageligt er et markedsføringsdirektiv, betyder det at tavleproducenten skal kunne redegøre langt mere detaljeret om sit produkt. Efter lidt gennemgang af harmoniserede standarder kom Jan frem til punktet omkring overensstemmelseserklæring. Her påpegede han at hvis man sammensatte overensstemmelseserklæring fra forskellige produkter i sin egen overensstemmelseserklæring, skulle man samle disse i et specielt omslag. Jan gav flere prøver på hvordan man kunne lave en overensstemmelseserklæring, samt hvad en sådan som minimum skulle indeholde.

Sluttelig kom Jan ind på noget meget vigtigt nemlig risikoanalyse. Der var også en del nyt man skulle forholde sig til.

I LVD er der et formelt krav om, at fabrikanten laver en risikoanalyse

Man kan spørge, om det er nødvendigt, hvis man bruger harmoniserede standarder.

Svaret er JA. Dels er det et formelt krav, og dels er det vigtigt at tjekke, om den standard, man har fundet, virkelig afdækker alle de risici, som ens produkt har. Man skal tænke på, at hvis man har været innovativ, så er det ikke sikkert, at standarden har forudset alle de risici, som ens produkt frembyder.

Det er også muligt, at standarden er mangelfuld. Det fritager imidlertid ikke fabrikanten for ansvar. Fabrikanten kan kun FORMODE, han er i overensstemmelse med kravene, hvis standarden følges. **Husk:** Man kan ALDRIG gemme sig bag en mangelfuld standard.

Der er mange aspekter der skal overvejes i forbindelse med en risikoanalyse, så har skal man ikke gå på kompromis med sikkerheden for som Jan påpegede:

Risikoanalysen er et af de vigtigste dokumenter i den tekniske dokumentation!

Risikoanalysen, der (for det meste) godt kan munde ud i, at den harmoniserede standard er god nok, skal gemmes som en del af den tekniske dokumentation, som myndighederne kan kræve udleveret.

Jan sluttede af med at fortælle at en ny LVD guide var undervejs, den vil være mere som et opslagsværk end en bog, og den henviser til føromtalt "Blue Guide" det forventes at den nye guide er klar omkring maj/juni måned i år.

Efter dette slutte Jan af med at svare på spørgsmål fra deltagerne, og der var en del spørgsmål efter dette indlæg. Det betyder i hvert fald meget for den enkelte tavlebygger, især omkring den måde man håndterer sin dokumentation på, man skal i langt højere grad også have de enkelte serienumre med på de komponenter man bruger i sin tavle, så man kan spore hvad man har anvendt for en komponent i den enkelte tavle.

Man kan så stille sig spørgsmålet hvor tit man vil komme ud for disse ting, men når de kommer, skal man selvfølgelig også være klar. Sikkerhedsstyrelsen opnormerer i hvert fald på dette felt som Jan sagde.

Efter spørgsmålene til Jan Roed takkede vores Direktør Jan for et meget informativt indlæg, selvom det måske ikke lige var det man som tavlebygger havde mest lyst til at høre eller efterleve.

Naturligvis kan du finde alle de slides Jan brugte i sit indlæg på hjemmesiden under medlemsdelen og indlæg på medlemsmøder.

Herefter var der en kort pause inden sidste punkt på dagsordenen.

7

Nyt fra forening ved direktøren

Som dagens sidste punkt havde vores Direktør Søren Rasmussen nogle korte indlæg omkring nye tiltag i foreningen.

Det første der blev orienteret om var efterårets studietur, som nu datomæssigt er fastlagt, idet den vil blive afviklet med afgang søndag den 18 september med hjemkomst onsdag den 21 september. Turen arrangeres i samarbejde med Phoenix Contact, og vi skal besøge deres fabrikker i Bad Pyrmont i Tyskland. Der vil også blive et besøg hos en tysk tavlefabrikant, og de nærmere detaljer og økonomi omkring turen vil blive udsendt fra kontoret så hurtigt som muligt, vi skulle gerne have tilmeldingerne klar inden vi tager på sommerferie, så glæd jer allerede nu til endnu en dejlig og oplevelsesrig tur i DETF regi.

Det næste Søren ville orientere om var at vi nu fra DETFs side var færdige med korrekturlæsning på oversættelsen til dansk af 61439-0. Efter henvendelse til Dansk Standard forventes den trykte udgave derfor at være klar til udsendelse og salg omkring sommeren 2016. Det er lige i rette tid til at den kommer samtidig med at vort nye BPS skema frigives til anvendelse, så det forventer vi os meget af.

Søren orienterede også om et punkt han kaldte DRC Conflict Minerals. Det var således at han havde udsendt et brev til alle vore leverandør medlemmer, hvori han spurgte hvad de gjorde omkring dette emne, som flere og flere af vore tavlebyggende medlemmer blev spurgt om.

Desværre var der ikke så mange der havde svaret på dette brev, så det var ikke muligt at sætte nogen form for retningslinje sammen, så derfor opfordrede Søren dem der ikke havde svaret, til hurtigt at få sendt et svar til kontoret, også selvom svaret var

at man ikke gjorde noget. Vi kan så håbe på at dette sker, så vi måske kan komme videre med dette emne til gavn for vore tavleproducerende medlemmer.

Direktøren omtalte også lide kort det netop afholdte kursus i maskintavler. Vi havde haft knap 60 deltagere igennem, og der stod allerede nogle på venteliste, så det bliver nok aktuelt med endnu et kursus til efteråret, men det vil der komme mere ud om. Søren opfordrede deltager som gerne ville have medarbejdere med på kurset om at sende en mail, så vi kunne få et overblik over hvor mange det egentlig drejer sig om.

Konjunkturbarometeret fra februar blev også hurtigt kommenteret, her var det især det problem som vi havde haft med at få data tilbage fra medlemmerne der blev nævnt, og Søren opfordrede medlemmerne til fremover at svare på de fremsendte spørgeskemaer, det tager ikke lang tid at udfylde dem, men måske er der for god tid til at svare, så næste gang prøver vi med kun en uges svarfrist så må vi se hvordan det går.

Dagen sluttede med rundtur hos Solar

Man kan naturligvis se hele konjunkturbarometeret på foreningens hjemmeside.

Som sidste punkt i direktørens gennemgang var nyt fra vore folk i diverse udvalg. Chris Damsgaard fra Phoenix Contact som er vores mand i BDI udvalget, var desværre den eneste der var til stede på mødet, og fra dette udvalg var der ikke noget at berette.

Jørgen Clausen fra JE-Elkas skulle også have været til mødet, men var desværre blevet syg, og han har efterfølgende sendt et indlæg til direktøren, som man som altid kan læse på hjemmesiden under nyt fra S-Udvalgene.

Her kan man også læse det indlæg der er kommet fra Arne Thorsen fra Pro-Automatic, som sidder i S-517 udvalget. Her beskæftiger de sig med den nye norm EN61439, og Arne har nogle spørgsmål som han meget gerne vil have medlemmerne svarer på, så gå venligst ind på hjemmesiden under nyt fra S-udvalgene og find Arnes indlæg, og venligst giv jeres svar direkte til Arne, så får man indflydelse på den danske holdning til normen.

Efter disse indlæg sluttede Direktøren dagen af med at takke Solar for et glimrende arrangement i dejlige lokaler, samt takke deltagerne for god ro og orden under mødet, og sluttelig ønskede han alle deltagerne god tur hjem.

Referent

Søren Rasmussen

Deltagerliste DETF årsmøde den 21. april 2016

Firma	Deltager	Dag	
ABB A/S	Flemming Folkvardsen	X	
ABB A/S	Bjørn Kallenbach	X	
AE-Partner	Michael Holm	X	
A/S Løgstrup Steel	Palle Ritter	X	
A/S Løgstrup Steel	Erik Søggaard	X	
Automatic Syd A/S	Søren Juul Nielsen	X	
Carlo Gavazzi A/S	Poul Simonsen	X	
Carlo Gavazzi A/S	Ole Fåborg	X	
Cubic Modulsystem A/S	Torben Fristrup	X	
Cubic Modulsystem A/S	Preben Lund	X	afbud
Dania Electric A/S	John Kynde	X	
Daniit A/S	Jens Meier	X	
Daniit A/S	Rene Møller	X	afbud
Dansk Tavle Teknik A/S	Michael Hansen	X	afbud
Desitek A/S	Tom Larsen	X	
Eaton	Johnny Marchmann	X	afbud
Eaton	Claus Blicher	X	
Eegholm A/S	Andreas Greve	X	
Eegholm A/S	Erling Ewers	X	afbud
El-Ta A/S	Carsten Christensen	X	
Elogic A/S	Lars Christensen	X	
Fibox	Ebbe Petersen	X	
FJH Automatic	Flemming Hansen	X	
Fleks Tavler A/S	Lars Christensen	X	
Følsgaard A/S	Jørgen Stenberg	X	udeblev
Innotek A/S	Kim Holm	X	
Innotek A/S	Torben Mollerup Kristensen	X	
Jeltek A/S	Jørgen Clausen	X	afbud
Lemvig Müller A/S	Michael Behrens	X	
Lemvig Müller A/S	Thomas D. Sørensen	X	
MTO Electric A/S	Michael Johansen	X	
MTO Electric A/S	Klaus Hansen	X	
Niko-Servodan A/S	Søren Sørensen	X	
Niko-Servodan A/S	Jane Tønder	X	
Omron Electronics A/S	Kim Overballe	X	
Omron Electronics A/S	Allan Hansen	X	
Phoenix Contact A/S	Henning Lippert	X	
Phoenix Contact A/S	Chris Damsgaard	X	
Pro-Automatic A/S	Michael Schrøder	X	
Roxtec Danmark	Thomas Schöbel	X	
Rittal A/S	Henrik Hansen	X	
Rittal A/S	Hassan Soussi	X	
Rockwell Automation A/S	Jesper Andersen	X	
Schneider Electric A/S	Martin H Jensen	X	
Schneider Electric A/S	Dennis Frederiksen	X	
Soft og Teknik A/S	Jens Chr. Kristiansen	X	
SystemTeknik A/S	Poul Sørensen	X	afbud
SystemTeknik A/S	Henrik Pilgaard	X	
Thy El-Teknik ApS	Anders Jensen Søe2	X	afbud
Trimatic Automation A/S	Claus Sørensen	X	

Forårsmøde 2016

Titech Electric A/S	Ulrik Juul	X	
Titech Electric A/S	Jesper Steenstrup	X	
Triax System	Aksel Pedersen	X	
Tricon A/S	Jørn Lund	X	
Tricon A/S	Stephen Høj	X	
Vanpee A/S	Jim Gade	X	
Vanpee A/S	Lars Haslund Neerskov	X	
Weidmüller Danmark	Peter Ooppelstrup	X	
Solar A/S	Lars Sørensen	X	
Solar A/S	Peter B. Larsen	X	
Sikkerhedsstyrelsen	Jan Roed	X	
Dansk El Tavle Forening	Søren Rasmussen	X	
Deltagerantal	Totalt tilmeldt	62	

Der er tilmeldt 62 deltagere.

Afbud fra i alt 8 deltagere og en udeblev uden afbud. Det giver i alt 53 deltagere i mødet.